

TÜRKİYE HER YERDE SENİNLE

23

DEVA
DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ

YURT DIŞI VATANDAŞLAR EYLEM PLANI

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	4
DEVA Partisi Programında Yurt Dışı Vatandaşlar	8
Misafir İşçi Anlayışından, Kapsayıcı Diaspora Politikasına	9
Eylem Planımızın 16 Temel Hedefi	12
YURT DIŞI VATANDAŞLAR EYLEM PLANI.....	13
I. TÜRKİYE’NİN KAPSAYICI BİR DİASPORA POLİTİKASI OLACAK	13
II. YURT DIŞINDAKİ VATANDAŞLARIMIZA TBMM’DE TEMSİL HAKKI TANIYACAĞIZ.....	15
III. YURT DIŞINDAKİ GENÇLERİMİZİN ANAVATANLA BAĞLARINI GÜÇLENDİRECEĞİZ....	15
IV. ANAVATANA UZANAN GÜÇLÜ KÖPRÜLER KURACAĞIZ.....	16
V. EĞİTİM VE KÜLTÜR PROGRAMLARINI DESTEKLEYECEĞİZ	17
VI. YURT DIŞINDAN ALINAN DİPLOMALARA HIZLI DENKLİK SAĞLAYACAĞIZ.....	17
VII. TATİL DÖNEMLERİNDEKİ SIKINTILARI GİDERECEĞİZ.....	18
VIII. SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİ İYİLEŞTİRECEĞİZ.....	18
IX. DİLİMİZİ, KÜLTÜRÜMÜZÜ, DEĞERLERİMİZİ YAŞATACAĞIZ	20
X. İRKÇILIK VE İSLAM DÜŞMANLIĞI İLE MÜCADELE EDECEĞİZ	21
XI. YATIRIM VE İSTİHDAM FIRSATLARINI ARTIRACAĞIZ	22
XII. YETİŞMİŞ İNSAN GÜCÜMÜZÜ TÜRKİYE İÇİN SEFERBER EDECEĞİZ	23

Ali Babacan
DEVA Partisi
Genel Başkanı

Ülkemizin yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız ile bağları her geçen gün zayıflıyor.

Mevcut iktidar, tutarsız ve şahsileşmiş dış ilişkiler setiyle, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın hayatını zorlaştırıyor. Onları iç siyasetin malzemesi yapmaktan da çekinmiyor.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ülkemizle ilgili sorunları ve yaşadıkları ülkelerdeki sorunlar göz ardı ediliyor. Onlar yalnızca seçim dönemlerinde hatırlanıyor.

Dünyanın neresinde olursa olsun, ülkemizin varlığından güç alan bir vatandaşlık ilişkisinin kurulabilmesi amacıyla, kapsayıcı, yarınları kucaklayan bir eylem planı hazırladık.

Siyasi hayatımızda bir ilk olan bu kapsamlı eylem planı ile "birey için devlet" anlayışımızı sınırların ötesine taşımayı hedefliyoruz.

DEVA Partisi olarak, yurt dışında yerleşik olarak yaşayan ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına sahip olsun veya olmasın, Türkiye ile bağlarını muhafaza etmek isteyen yaklaşık altı buçuk milyon insanımıza yönelik daha kucaklayıcı ve kapsamlı bir anlayış geliştirerek, onlara yönelik sürdürülebilir destek sağlamayı amaçlıyoruz.

Mevcut politikaların eksikliğini biliyoruz. Yurt dışındaki insanlarımızın çeşitliliğine saygı göstererek, çoğulcu anlayışla ülkemizle olan bağlarını güçlendirmeyi, ekonomik ilişkileri geliştirmeyi ve beyin göçünü tersine çevirmeyi başaracağız.

Buldukları ülkelerde ana dili ve kültürü eğitimi ile kamu hizmetlerine daha kolay erişimlerini sağlamak, eğitimde eşitliği desteklemek için gerekli adımların atılması için etkin dış politika yürüteceğiz.

“Türkiye her yerde seninle” diyerek, yaşatan ülke olma sorumluluğu ile tek bir insanımızı dahi geride bırakmayacağız.

Mustafa Yenerođlu
DEVA Partisi
Hukuk ve Adalet
Politikaları Başkanı

Bugün dünya genelinde beş milyonu Avrupa'da olmak üzere, Amerika'dan Avustralya'ya uzanan geniş bir coğrafyada yaklaşık altı buçuk milyon insanımız yaşıyor. Bu sayının içinde Türk vatandaşlığına sahip yaklaşık dört buçuk milyon kişi yanında vatandaşlıktan çıkmış olsa da mavi karta sahip bir milyona yakın insanımız dışında da çok geniş diasporik bir topluluk var. Tüm farklılıkları ile diasporamızı oluşturan vatandaşlarımız, eğitimden sanata, ekonomiden akademik hayata, politikadan sivil topluma birçok alanda faaliyet göstererek, buldukları ülkelere ve anavatanına ciddi katkılar sağlıyor.

Ne yazık ki Türkiye, bu denli büyük bir potansiyele sahip Türk diasporası için bugüne dek rasyonel bir eylem planı ortaya koyamamıştır. Bunun yerine diasporamızın iç siyasete dönük gündelik kısır çekişmelere ve tartışmalara kurban edildiği bir sürecin içerisindeyiz. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın araçsallaştırıldığı ve dış politikamız belirlenirken diasporamızın huzur ve refahının göz ardı edildiği bir dönemi yaşıyoruz. Bu durumun diasporamızın anavatanla olan bağlarını zedelediğinin farkındayız. Tutarlı ve rasyonel bir dış politikanın, günlük siyasi çekişmelerden uzak diasporamızın kazanımlarını muhafaza eden ve geliştiren siyaset üstü bir diaspora politikamızın gerekliliğini her geçen gün daha da fazla hissediyoruz.

DEVA Partisi olarak, diaspora politikalarının Türkiye için uzun vadeli ve sürdürülebilir bir devlet politikası olması gerektiğine inanıyoruz. Bu yüzden diasporada anadil ve kültür eğitiminin herkes için erişilebilir hale getirilmesi, eğitimde başarıyı artırmak, kimlik, kültür ve aidiyetin korunması gibi temel hedeflere odaklanan kapsamlı bir eylem planı sunuyoruz.

Aynı zamanda, eylem planımız içerisinde diasporanın ülkemizle olan bağlarını güçlendirmek, ticari, ekonomik ve teknolojik ilişkileri geliştirmek, bilim, kültür, sanat ve spor gibi alanlarda diasporayı teşvik etmek gibi hedeflerimiz de bulunmaktadır. Bu planın hayata geçirilmesi için ilgili kurumların yeniden yapılandırılması, danışma, denetim ve raporlama mekanizmalarının oluşturulması, sivil toplum örgütleri ile iş birliklerinin kurulması gibi adımları atmayı taahhüt ediyoruz. Ayrıca, tersine beyin göçünü desteklemek ve geri dönen vatandaşlara sosyal ve ekonomik imkanlar sağlamak da önceliklerimiz arasında yer almaktadır.

Amacımız, diasporamızın güçlenmesini ve Türkiye'nin bilim, ekonomi ve teknoloji alanlarında daha rekabetçi bir konuma ulaşmasını desteklemektir. Diasporadaki vatandaşlarımızın hem buldukları ülkede hem de Türkiye'de günlük yaşamlarını kolaylaştıracak yenilikleri ortaya koymak istiyoruz.

Güçlü bir devletin dünyanın her yerinde Türkiye Cumhuriyeti pasaportu taşıyan her bir vatandaşa güven veren bir devlet olduğunu biliyoruz.

Biz DEVA Partisi olarak, uluslararası itibarını zirveye taşıyan, kendi insanına huzur ve refah dolu bir yaşam sunan bir Türkiye hayal etmekteyiz. Bu hayallerimizin bir parçası olan diasporamız için sunduğumuz politika önerilerimizi sizlerle paylaşmaktan onur duyuyoruz.

DEVA Partisi Programında Yurt Dışı Vatandaşlar

“Yurt dışında yaşayan ve ülkemizin asli birer parçası olarak kabul ettiğimiz vatandaşlarımızın anavatanları ile başta dil ve kültür olmak üzere çok boyutlu bağlarının korunmasını ana hedef olarak koyuyoruz.

Bütüncül, kapsayıcı, tutarlı, uygulanabilir, çözüm odaklı ve yaşadıkları ülke ve toplumlarla ilişki ve iş birliğini destekleyen, uzun vadeli, siyaset üstü, ulusal ve uluslararası hukuka saygılı bir politika geliştireceğiz.

Bu politikamızı güncel siyasi gündemler üzerinden şekillendirmeyecek, diasporamızı iç politika gündemine göre asla araçsallaştırmayacağız.

Yaşadıkları ülkelerde toplumsal hayatın siyaset, eğitim, bilim, kültür ve ticaret gibi farklı alanlarına eşit düzeyde ve yüksek seviyede aktif katılımlarının teşvik edilmesine öncelik veriyoruz.

Bu vatandaşlarımızın karşı karşıya buldukları insan haklarına aykırı ortamların ortadan kaldırılması için ev sahibi ülkelerin resmi ve sivil unsurları nezdinde çok yönlü girişim ve faaliyetlerde bulunacağız.

Devletimizin yurt dışındaki vatandaşlarımıza olan anayasal sorumluluğunu azami derecede yerine getirmesini hedefleyeceğiz. Kamu hizmetleri, eğitim, kültür, hukuk, aile, dinî hizmetler, ekonomi, sivil toplum ve medya gibi alanları kapsayıcı ve sivil toplum ve kanaat önderleriyle iş birliği içerisinde politikalar takip edeceğiz.

Bu alanda faaliyet gösteren kurumlarımızın, kapsayıcı, sürdürülebilir, bütüncül ve birbiriyle koordineli bir şekilde yeniden yapılandırılmasını sağlayacağız.”

Misafir İşçi Anlayışından, Kapsayıcı Diaspora Politikasına

İlk işçi göçünün üzerinden 62 yıl geçti. Takvim yaprakları 30 Ekim 1961'i gösterdiğinde imzalanan iş gücü anlaşmasının ardından nesiller boyu sürecek uzun yolculuğun ilk istikameti Batı Almanya'ydı.

Bu anlaşmayı Avusturya, Belçika ve Hollanda, Fransa ve Avustralya ile yapılan iş gücü anlaşmaları takip etti.

Aslında ilk zamanlarda yaşanan göç hareketliliğinin geçici olacağı tahmin ediliyordu.

Durum sadece ülkemizin kalkınma stratejisinin bir parçası olarak ele alınıyordu.

Bu yaklaşıma göre; Türkiye'deki fazla işgücü ihraç edilecek, işsizlik azaltılacak, işçilerden gelecek dövizler ekonomiye katkı sağlayacak, ülkesine dönen işçiler de edindikleri yabancı dil ve teknik donanım gibi becerilerle kalkınmaya fayda sağlayacaktı.

Göç olgusunun zaman içinde nasıl değiştiği ve nasıl değişeceği konusunda yapılan çalışmalar eksik ve yetersizdi.

Öyle ki geçici olması beklenen bu "misafirlik"le ilgili neredeyse 2000'li yılların başına kadar uyum ve katılım politikası geliştirmeye ihtiyaç bile duyulmamıştı.

Yurt dışına yönelen işçi göçüyle ilgili somut ve özgül politika seçenekleri değerlendirilmemişti.

Yurt dışına göç eden vatandaşlarımız açısından ise durum çok daha karmaşıktı.

Kendi kimliğine sahip çıkarak onuruyla yaşamak isteyen vatandaşlarımız için hayat aynı zamanda bir hak mücadelesiydi.

Göç edenlerin kendi çabaları ile kurdukları dernek ve vakıf gibi sivil yapılar sosyal birlikteliği sağlıyordu.

Bu mekânlar, kimlik ve kültürün aktarımı için önemli merkezler haline gelmişti.

Dövizler ve yatırımlar, Türkiye'ye gitmeye devam ederken yaşanan ülkede etnik marketlerle başlayan yerel ticaret daha nitelikli ekonomik aktivitelere dönüşmüştü.

Yıllar içinde yurt dışındaki yurtttaşlarımızın sayısı bir yandan aile birleşimiyle, diğer yandan da eğitim, geçim ve başka saiklerle yapılan göçlerle genişlemeye devam etti. Yurt dışındaki insanlarımızın öncelikleri ve sorunları farklılaştı.

Günümüzde yaklaşık 5 milyonu Avrupa'da olmak üzere, Avustralya'dan Amerika'ya kadar uzanan geniş bir coğrafyada 6,5 milyona yakın vatandaşımız yaşıyor.

6,5 milyon vatandaşımız eğitimden sanata, ekonomiden akademik hayata, politikadan sivil topluma hemen her alanda yer alıyor.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız hem buldukları ülkenin hem de Türkiye'nin ekonomisine çok ciddi katkı sağlamaya devam ediyor.

Zamanında yeterli önem verilmemesine rağmen eğitim hayatında ve akademiye başarılı olan gençlerin sayısı artık azımsanmayacak seviyede.

Günün sonunda, elimizde büyüklerimizden miras aldığımız ve kendi emeklerimizle elde ettiğimiz kazanımlarımız, önümüzde ise hâlâ çözüm bekleyen sorunlarımız var.

Bu uzun yolculuğun bugünkü durağında, vatandaşlarımızın köken ülkesi Türkiye'yle güçlü bağlarını büyük bir sevinçle karşılıyoruz.

Aynı zamanda değişim ve dönüşümün hızını da gözden kaçırmıyoruz.

Aradan geçen zaman tanımları da değiştirdi.

Yaşadıkları ülkelerin artık asli birer parçası olan vatandaşlarımız Batı'da uzun süre "misafir işçi" olarak tanımlandı.

Dünyanın dört bir yanındaki akrabalarımızı, arkadaşlarımızı ve vatandaşlarımızı "gurbetçi" olarak tanımlayan yaklaşım çoktan geçmişte kaldı.

Bugün Türkiye'nin yaklaşımını yenileme vakti geldi.

Çünkü dünyada büyük bir Türk Diasporası var.

Türkiye Cumhuriyeti'nin de bir diaspora politikasına ihtiyacı var.

Diaspora; anavatanından ayrılarak uzun zamandır başka yerlerde yerleşik olarak yaşayan, anavatanlarıyla maddi ve manevi bağlarını güçlü bir şekilde devam ettiren ulus veya inanç gruplarını tarif eden bir kavram.

Yurt Dışı Vatandaşlar Eylem Planımız ise diasporamızın dünyanın her yerinde onurlu, mutlu ve özgür bir yaşam sürmesi için bizim hazırladığımız bir yanıt.

Eylem planımız hem Türkiye'ye hem de yaşadığı ülkeye ait olan Türk Diasporasının gelişimini ve geleceğini güvence altına almanın yol haritası.

DEVA Partisi olarak;

- Bütüncül, kapsayıcı ve birleştirici bir yaklaşımı benimsiyoruz.
- Diasporanın kendi tecrübesini dikkate alan, diasporayı araçsallaştırmayan, tutarlı, uygulanabilir ve çözüm odaklı politikalar öneriyoruz.
- Değişimi ve kalıcılığı dikkate alan, diasporanın ev sahibi ülke ve toplumla ilişkilerini ve kaynaşmasını destekleyen, ulusal ve uluslararası hukuka saygılı, uzun vadeli, siyaset üstü, güven esaslı, beklenti ve talep odaklı hizmet sunmayı hedefliyoruz.
- Diasporadaki vatandaşlarımızın hem buldukları ülkede hem de Türkiye’de günlük yaşamlarını kolaylaştıracak yenilikleri ortaya koyuyoruz.

Biz uluslararası itibarını zirveye taşıyan, kendi insanına huzur ve refah dolu bir yaşam sunan bir Türkiye hayal ediyoruz.

Gençlerinin kaçmak değil, yaşamak isteyeceği bir Türkiye’yle övünüyoruz.

Bize göre güçlü devlet; dünyanın neresinde olursa olsun cebinde Türkiye Cumhuriyeti pasaportu taşıyan her bir vatandaşına güven veren devlettir.

Her yerde ve tüm gücüyle diasporasının arkasında duran bir devlettir.

Çünkü Türkiye, hepimizin evidir.

EYLEM PLANIMIZIN 16 TEMEL HEDEFİ

1. Türkiye Cumhuriyeti'nin diaspora politikalarını kalıcı bir devlet politikası olarak siyaset üstü bir zemine taşımak,
2. Diasporada anadil ve kültür eğitimini herkes için erişilebilir kılmak,
3. Güçlü bir diasporanın geleceği için eğitimde başarıyı artırmak, mesleki yönlendirmelerle diasporada daha nitelikli insan kaynağı yetiştirmek,
4. Diasporanın kimlik, kültür ve aidiyetinin muhafazasını sağlamak,
5. Gençlerin ülkemizle olan bağlarını güçlendirmek üzere kapsamlı ve nitelikli değişim programları oluşturmak,
6. Diasporanın anavatan ile etkileşimini kolaylaştırmak ve artırmak, başta vatandaşlık olmak üzere ülkemizle bağların korunmasını esas alan uygulamaları tesis etmek,
7. İlgili kurumların hizmet anlayışında diasporayı önceliklendirerek icracı kurumları birbiriyle koordineli çalışacak şekilde yeniden yapılandırmak,
8. Alanın beklentilerini, güncel ihtiyacı, diasporanın sosyal ve bireysel tecrübesini dikkate alacak danışma, denetim ve raporlama mekanizmaları oluşturmak,
9. Diasporanın hem yaşadıkları ülkelerde hem de anavatanlarında kamu hizmetlerimize ulaşımını kolaylaştırıp haklara erişimini garanti altına almak,
10. Ayrımcılık, hak ihlalleri, yabancı ve İslam düşmanlığı gibi hususlarla etkin mücadele ederek her daim vatandaşın yanında olmak,
11. Anavatan ile ticari, ekonomik ve teknolojik ilişkilerin gelişmesini sağlayarak ülkemiz bilim ve ekonomisinin hacmini artırmak ve diaspora ekonomisini güçlendirmek,
12. Ülkemizin teknoloji ve girişimcilik temelli kalkınması çerçevesinde yurt dışındaki nitelikli insan gücümüzün katkılarının kurumsal koordinasyonunu sağlamak,
13. Bilim, kültür, sanat ve spor gibi farklı alanlarda diasporanın başarısını teşvik etmek,
14. Ülkemize geri dönmek isteyenler için Türkiye'de sosyal ve ekonomik imkanlar oluşturmak ve geri dönenlerin intibaklarını kolaylaştırmak,
15. Sürdürülebilir kurumsal kapasiteye sahip sivil toplum örgütleri ile güveni esas alan çok boyutlu ortaklıklar kurarak diasporamızı güçlendirmek,
16. Tersine beyin göçünü desteklemek.

YURT DIŞI VATANDAŞLAR EYLEM PLANI

I. TÜRKİYE’NİN KAPSAYICI BİR DIASPORA POLİTİKASI OLACAK

I.1 Diasporanın haklarının anayasal zeminini güçlendireceğiz

- Diasporamızın mevcut durumunu yansıtmayan Anayasa’nın 62’nci maddesini revize edeceğiz. Anayasa’da diasporamızdan “yurt dışında çalışan Türk İşçileri” olarak bahsedilmektedir. Yapacağımız değişiklikle diasporamızın haklarının anayasal zeminini güçlendireceğiz.
- Buldukları ülkelerde yerleşik olduklarını kabul ederek sınır ve vatandaşlığın ötesinde bir tanımlamayla diasporamızın Türkiye’nin ayrılmaz bir parçası olmasını anayasal teminat altına alacağız.
- Anayasanın 62’nci maddesinde yapılacak değişiklikle devlete, diasporamızın hak ve menfaatlerini koruması, dil ve kültürel kimliğini muhafazası ve anavatanla bağlarını geliştirilmesi için aktif sorumluluk yükleyeceğiz.

I.2 “Diaspora Çerçeve Yasası” hazırlayacağız

- Diasporamıza yönelik çalışmalar birden fazla kurumun sorumluluğunda. Hazırlayacağımız “Diaspora Çerçeve Yasası” ile hizmetlerin genel çerçevesini belirleyeceğiz.
- Kurumlarımızın yetki ve sorumluluklarının sınırlarını netleştireceğiz.
- Yasada, yurt dışındaki vatandaşlarımıza sunulacak hizmetlere yönelik eşgüdümün esaslarına yer vereceğiz.

I.3 Diasporaya yönelik kurum ve hizmetlerin etkin eşgüdümünü sağlayacağız

- Diasporamıza yönelik çalışmalar yapmak üzere kurulan Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının kurumsal kapasitesini güçlendireceğiz.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın diasporaya yönelik hizmetlerde yetki ve sorumluluklarını artıracacağız.
- İlgili kamu kurumlarının katılımı ile Diaspora Politikaları Koordinasyon Kurulu oluşturacağız.
- Farklı kurumlar tarafından yürütülen görevlerin eşgüdümünü sağlayarak Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonu'nu ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden yapılandıracağız.
- Denetim ve raporlama mekanizmalarını güçlendireceğiz.
- Her konsolosluk bölgesi için ilgili ülkelerdeki kanaat önderleri, bilim insanları, sanatçılar ve başarılı girişimcilerle bölgedeki dış misyon temsilcilerinin yer alacağı bir "danışma kurulu" oluşturacağız.

I.4 Konsolosluk hizmetlerine erişimi kolaylaştıracacağız

- Vatandaşlarımızın yoğunluk durumu ve konsolosluklara uzaklıkları dikkate alınarak dış temsilciliklerimizin sayısını artıracacağız.
- Gezici konsolosluk sistemini yaygınlaştırarak aynı hizmetleri konsolosluk açılmayan yerlerde de sunacağız.
- Konsolosluk hizmetlerinin geliştirilmesi için insan kaynağının nitelik ve niceliğini artıracacağız.
- Kamu kurumlarının yurt dışı teşkilatlarında görevlendirilen personelin diasporamıza yönelik hizmet sunumlarını daha nitelikli hale getireceğiz. Bu birimlerde diasporamıza mensup kişilerin istihdam edilmelerini sağlayacağız.
- Vatandaşlarımızın konsolosluklara mümkün olduğunca az gitmesini sağlamak amacıyla dijitalleşmenin getirdiği imkanları azami ölçüde kullanarak işlemlerin ve belgelerin internet üzerinden gerçekleştirilmesini ve teslimini sağlayacağız.

I.5 Diaspora-kamu iş birliğini geliştireceğiz

- Alacağımız tedbirlerle diasporamızla ilgili veri ve bilgi güvenliğini sağlayacağız.
- Uluslararası anlaşmalar çerçevesinde paylaşılacak bilgilerde diasporamızın hassasiyetlerini dikkate alarak zamanında ve doğru bilgilendirme yapacağız.
- Diasporamızla ilgili güvenli istatistikî bilgiler oluşturup kamuoyu ile paylaşacağız. Kamuoyunun diasporanın birikimi ve Türkiye için önemi hakkında bilgilendirilmesini sağlayacağız.
- Türkiye'nin köklü üniversitelerinde Diaspora Araştırma ve Eğitim Enstitüleri kuracağız.
- Diasporamızla ilgili ortak gündemlerin ele alınması ve kamuoyunda diasporanın farkındalığının artırılması amacıyla diaspora temsilcilerimiz, sivil toplum örgütleri, ilgili kurum ve kuruluşlarımızı bir araya getiren bir 'Diaspora Haftası' ilan edeceğiz.

I.6 Çifte vatandaşlık hakkını savunacağız

- İkili ve çoklu görüşmelerde ve uluslararası kuruluşlar nezdinde çifte vatandaşlık hakkını savunacağız.
- Mavi Kart sahiplerinin karşılaştıkları hukuki ve idari sorunları çözüme kavuşturacağız.

1.7 Vatandaşlarımızın özel bilgilerini koruyacağız

- Ülkeler arasında vergi konularına ilişkin verilerin otomatik olarak paylaşılacağı yeni sisteme hazırlık yapılmasını ve yurtdışında ikamet eden ve Türkiye’de banka hesapları olan kişilerin sürece ilişkin ayrıntılı olarak bilgilendirilmesini sağlayacak, Otomatik Bilgi Paylaşımını şeffaflaştıracacağız.
- İlgililerin vergi mükellefiyetlerine ilişkin hak ve yükümlülüklerini açık olarak öğrenebilmelerine imkân sağlayacağız.
- Yalnızca bilgilendirme sonrasında başlayan vergi dönemindeki verilerin paylaşımına konu olabildiğini ve önceki vergi döneminin verilerinin yabancı ülkeyle paylaşılmamasını sağlayacağız.

II. YURT DIŞINDAKİ VATANDAŞLARIMIZA TBMM’DE TEMSİL HAKKI TANIYACAĞIZ

II.1 Diaspora milletvekilliğini getireceğiz

- Yurt dışında yaşayan 3 milyonun üzerindeki seçmenin iradesini doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne yansıtmak amacıyla yurt dışı özel seçim bölgesi oluşturup diaspora milletvekilliğini getireceğiz. Bu yapısal reformla birlikte yurt dışında verilen oylar ile yurt dışındaki vatandaşlarımızın gündemini ve önceliklerini TBMM’ye taşıyan vekiller seçilmesini sağlayacağız. Böylece yurt dışında verilen oyların Türkiye’de bölgelere dağıtılmasıyla oluşan ve hakkaniyetli temsili zedeleyen durumu da ortadan kaldıracacağız.
- Yurt dışı seçim bölgesini nitelik ve nicelik olarak ayrı şekillerde tanımlayacağız.

II.2 TBMM’de Yurt Dışı Vatandaşlar İhtisas Komisyonu kuracağız

- Ülkemizdeki yasama faaliyetlerinde yurt dışındaki vatandaşlarımızın ihtiyaç ve beklentilerinin yeterli bir şekilde temsil edilmesi için TBMM’de özel bir ihtisas komisyonu kuracağız. Böylece yurt dışındaki vatandaşlarımızın meselelerini TBMM’nin devamlı gündemi yapacağız ve diasporamızı ilgilendiren yasal düzenlemelerin bütüncül bir bakış ile ele alınmasını sağlayacağız.

III. YURT DIŞINDAKİ GENÇLERİMİZİN ANAVATANLA BAĞLARINI GÜÇLENDİRECEĞİZ

III.1 Profesyonel orduya geçerek bedelli askerliği kaldıracağız

- Toplumda adalet duygusunu zedeleyen zorunlu ve bedelli askerliğin bir arada uygulanmasını sona erdirerek profesyonel orduya geçeceğiz.
- Dövizle askerliğin yurt dışında yerleşik gençlerimizin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığından ayrılmalarına bir neden olmasını ortadan kaldıracağız.

III.2 Gençlere pasaportu ücretsiz vereceğiz

- Yurt dışındaki gençlerimizin ülkemizle bağlarını korumaları adına, "İlk pasaportum" uygulaması ile 30 yaş altı gençlerden pasaport defter ve harç bedeli almayacağız.
- Gençlerin Türkiye'ye seyahatlerini destekleyecek özel programlar geliştireceğiz.
- Ülkemizdeki gençlerin yaz tatillerinde yurt dışı tecrübesi edinebilmeleri ve yurt dışı öğrenci değişim programlarına katılabilmeleri için kendilerine misafir olma imkanı sunmaları için diaspora ailelerimizi teşvik edeceğiz.

IV. ANAVATANA UZANAN GÜÇLÜ KÖPRÜLER KURACAĞIZ

IV.1 Her yıl 10.000 genci özel programlarla Türkiye'ye getireceğiz

- Planlı ve kapsamlı değişim programları için "KÖPRÜ" Eğitim, Gençlik ve Kültür Platformunu oluşturacağız. KÖPRÜ'yü bu alandaki proje ve desteklerin çatı platformu olarak inşa edeceğiz.
- Yurt dışındaki gençlerin ülkemizle ilişkilerini güçlendirmek, daha fazla gencin Türkiye'nin tarih ve kültürünü tanımasını sağlamak ve tecrübe paylaşımını artırmak üzere staj, eğitim, yaz kampı gibi hareketlilik programları başlatacağız.

IV.2 Anavatan Gönüllülük Programı oluşturacağız

- Sivil toplum, sanayi ve kamu kurumlarının ortaklığı ile yurt dışındaki gençlerimizin ülkemizde insani yardım, eğitim, sağlık, tarım vb. alanlarda gönüllü olarak katkı verecekleri "Anavatan Gönüllülük Programı" oluşturacağız.
- Diaspora gençlerinin yabancı dil, yüksek teknoloji, sosyal hizmet gibi alanlardaki tecrübesinden yararlanacağız.

IV.3 Ailelere özel "Sıla Bileti" uygulamasını başlatacağız

- Bağların korunması ve yenilenmesi amacıyla anavatan ziyaretlerinde özellikle aile olarak yapılacak seyahatlerin teşviki için özel program oluşturacağız.

V. EĞİTİM VE KÜLTÜR PROGRAMLARINI DESTEKLEYECEĞİZ

V.1 Okulları ve kursları destekleyeceğiz

- Eğitimde de başarılı bir diaspora için okula destek kurslarını artıracacağız.
- Başarı örneklerini öne çıkararak başarıyı ödüllendireceğiz.
- Diasporamızın kendi imkanları ile kurduğu özel okulların çoğalmasını ve bu okullardaki anadil ve kültür eğitimlerinin desteklenmesini sağlayacağız.
- Diasporada kurulan okulların ülkemizin önde gelen okulları ile kardeş okul olmasını destekleyeceğiz ve misafir öğrenci değişimini teşvik edeceğiz.

V.2 Üniversitelerde özel kontenjanlar ve burs programları oluşturacağız

- Türkiye'deki üniversitelere girmek isteyen ve yurt dışında eğitim alan vatandaşlarımıza özel bir kontenjan tahsis edeceğiz.
- Lisans ve lisansüstü düzeyde diasporadaki gençlerin, yabancı ülke vatandaşlarından daha avantajlı bir konumda kabulünü ve değerlendirilmelerini sağlayacağız.
- Türkçe öğretmenliği gibi belirli branşlarda eğitim alanlar için özel burs programları oluşturacağız.

V.3 Diasporamız için liselerde özel kontenjanlar oluşturacağız

- Ülkemizdeki liselere uluslararası kriterler getirerek Anadolu, Fen ve diğer tematik özel ve devlet liselerine yurt dışından gelmek isteyenler için özel kontenjanlar oluşturacağız.
- Liyakat esasına dayanan yerleştirme şartları ile başarılı öğrencilere Türkiye'deki iyi liselerde eğitimlerine devam etme şansı vereceğiz.
- Fazla kontenjan ile Türkiye'deki öğrencilerin haklarında herhangi bir azalmaya izin vermeyeceğiz.

VI. YURT DIŞINDAN ALINAN DİPLOMALARA HIZLI DENKLİK SAĞLAYACAĞIZ

VI.1 Denklik işlemlerini ve üniversite kabul süreçlerini kolaylaştıracacağız

- Yurt dışında eğitim almış mezunların denklik işlemlerini kolaylaştıracacağız.
- Uzun bekleme sürelerini ortadan kaldırılarak denklik sürelerinin kısaltılmasını sağlayacağız.
- Lisansüstü eğitime başvuru ve kabul süreçlerini kolaylaştıracacağız.

VI.2 Meslek diplomalarının karşılıklı tanınmasını sağlayacağız

- Mesleki eğitimin denkliğini ve meslek diplomalarının Türkiye'de daha kolay tanınmasını sağlayacağız.
- Türkiye'de alınmış mesleki eğitim ve diplomaların yurt dışında tanınması için girişimlerde bulunacağız.

VII. TATİL DÖNEMLERİNDEKİ SIKINTILARI GİDERECEĞİZ

VII.1 Gümrüklerde bekleme sürelerini en aza indireceğiz

- Tatil dönemlerinde ülkemizi ziyaret sırasında gümrük kapılarında yaşanan sorunları çözeceğiz.
- Gümrük işlemleri sırasında bekleme sürelerini en aza indirmek için gerekli tedbirleri alacağız.

VII.2 Diasporamızın Türkiye’de kullandıkları araçlarıyla ilgili sorunları gidereceğiz

- Yurt dışında yerleşik vatandaşlarımızın Türkiye’ye getirerek kullandıkları özel araçlarının 2 yıl kalma süresi sonrasında tekrar yurt dışına çıkartma şartını 30 güne düşüreceğiz.

VII.3 Telefonların kayıt yaptırmadan kullanımını 180 güne çıkartacağız

- Yurt dışındaki vatandaşlarımız tarafından getirilen telefonların kayıt yaptırmadan kullanımını 180 güne çıkartacağız. Süreç içinde kısıtlamaları tamamen kaldıracağız.
- E-devlet üzerinden oluşturulacak kayıt sistemi ile diasporamızın anavatan ziyaretlerinde telefonlarını sorunsuz bir şekilde kullanmalarını sağlayacağız.

VIII. SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİ İYİLEŞTİRECEĞİZ

VIII.1 Sosyal güvenlik haklarını güçlendireceğiz

- Sosyal güvenlik alanında ikili anlaşmalardan kaynaklı hakların kullanımını kolaylaştıracağız.
- Anlaşmaları günümüz şartlarına uygun ve vatandaşlarımızın lehine olacak şekilde güncelleyeceğiz.

VIII.2 Emeklilikte yaşanan haksızlıkları gidereceğiz

- Yurtdışı borçlanması yoluyla emeklilik şartlarını, diasporamızın ihtiyaçları ve sosyal güvenlik kapasitemiz çerçevesinde yeniden düzenleyerek uygulamadaki ayrımcılığı gidereceğiz. Böylece yurt dışından emekli olan vatandaşlarımızın tam zamanlı çalışma yasağını kaldıracağız.

VIII.3 Diasporaya özel bireysel emeklilik fonları oluşturacağız

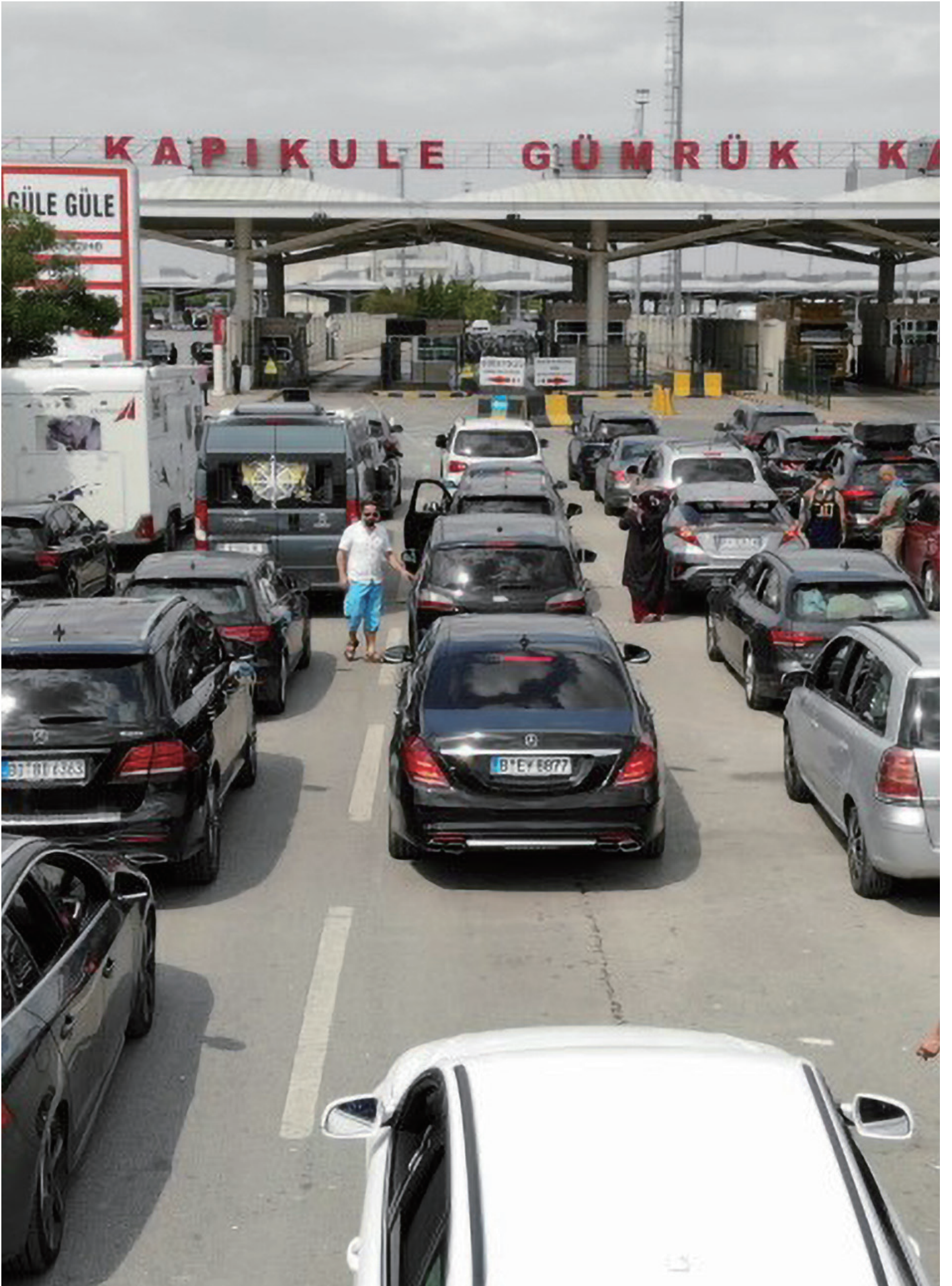
- Diasporanın Türkiye’de emekli olabilmesi için özel bir Bireysel Emeklilik Sigortası programı oluşturacağız. Bu programa dâhil olanların Genel Sağlık Sistemine otomatik olarak dâhil olmalarını sağlayacağız. Böylece ülkemizin sağlık sisteminden daha hızlı ve doğrudan faydalanmalarını sağlayacağız.

VIII.4 Yerel sivil toplumun ve Türkiye’nin yurt dışındaki kapasitesini artıracacağız

- Diasporamızın ihtiyaçları doğrultusunda sosyal hizmet sunan sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarını destekleyeceğiz. Ülkemizin bu alandaki hizmetlerini güçlendireceğiz.
- Kültürel kimlik ve aidiyetlerine uygun çocuk koruma, yaşlı ve hasta bakım merkezlerinin artırılmasını sağlayacağız.
- Koruyucu ailelik kurumunu teşvik edeceğiz.

VIII.5 Sağlık hizmetlerinden faydalanmanın önündeki engelleri kaldıracağız

- Çifte vatandaşlık sahibi tüm vatandaşlarımızın Türkiye’de buldukları süre içerisinde, yerleşik oldukları ülkenin sağlık sigortasından faydalanabilmesini sağlayacağız.
- Sağlık hizmetleri sunumunda muhatap ülkelerle ikili anlaşmalar çerçevesindeki koordinasyonu artırıp yıllık takibini yapacağız.

IX. DİLİMİZİ, KÜLTÜRÜMÜZÜ, DEĞERLERİMİZİ YAŞATACAĞIZ

IX.1 Diasporamızda Türkçemizin geleceğini garanti altına alacağız

- Diasporamızın anadillerini korumaları ve geliştirmeleri için Türkçe eğitim desteklerini artıracacağız.
- Güncel ihtiyaçları, ülke ve bölge farklılıkları ile yaş gruplarını dikkate alan Türkçe anadil eğitimi müfredat ve materyallerini geliştireceğiz.
- Türkçe kitapları yaygınlaştıracak, eğitim, müfredat ve materyallere erişimi kolaylaştıracacağız.
- Ayrıca, Türkçe eğitici kapasitesini güçlendirmek üzere üniversitelerde özel bölümler (Lisans Düzeyinde Çift Dilli Türkçe Öğretmenliği ve Okul Öncesi Çift Dilli Eğitici Lisans Programları ile Anadil Olarak Türkçe Öğretimi ve Çift Dillilik Yüksek Lisans Programı) açarak nitelikli insan kaynağının zenginleşmesini sağlayacağız.
- Üniversite mezunu diaspora gençlerine yönelik hazırlanacak Türkçe eğitici yetiştirme programları ile bu alanda istihdam edilmelerini teşvik edeceğiz.
- Farklı kurumların gündeminde olan Türkçe eğitimi için Yunus Emre Vakfı'nın görevlerini diasporayı da içerecek şekilde güncelleyeceğiz. Anadil olarak Türkçe'nin öğretimi ile ilgili görev ve koordinasyonu bu vakfa vereceğiz.
- Yurt dışındaki üniversitelerde verilen Türkçe derslerini destekleyeceğiz.

IX.2 Eğitim ve kültür iş birliği anlaşmalarını yenileyeceğiz

- Diasporamızın yoğun olarak yaşadığı ülkeler başta olmak üzere mevcut eğitim ve kültür iş birliği anlaşmalarını günümüz şartlarına uygun olarak yenileyeceğiz.
- Anlaşma olmayan ülkelerle de bu alanda anlaşmalar yapacağız.

IX.3 Diaspora kültür politikası oluşturacağız

- Diasporamızın sahip olduğu kültür ve sanat kapasitesini geliştirmeye yönelik destekleri artıracacağız.
- Diasporanın sözlü ve yazılı tarihini kayıt altına alarak göç arşivi oluşturacağız.
- Diaspora Göç Müzesi kuracağız.
- Farklı ülke ve bölgelerde yaşayan diasporamızın kendi aralarında iletişim ve etkileşimlerini artırmaya yönelik çalışmalarını teşvik edeceğiz.

X. İRKÇILIK VE İSLAM DÜŞMANLIĞI İLE MÜCADELE EDECEĞİZ

X.1 Diasporamızın ayrımcılıkla mücadele kapasitesini güçlendireceğiz

- Diasporamızın maruz kaldığı ayrımcılık ve yabancı düşmanlığına karşı mücadelelerinde her daim yanlarında olacağız. Bu alanda kapasitenin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için sistematik ve sürekli destekler sağlayacağız.
- Ayrımcılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede nitelikli insan kaynağı oluşturmak için özel eğitim programları tasarlayıp bu alanda çalışacakların erişimine sunacağız. Kuruluşlar arasında iş birliğinin artırılması ve ortak mücadele kapasitelerinin geliştirilmesini destekleyeceğiz.

X.2 İrkçılık, İslam düşmanlığı ve ayrımcılıkla mücadeleyi güçlendireceğiz

- Diasporamızın yaşadığı ülkelerde dini hakların kullanımında yaşanan ayrımcı uygulamalar ile dini mekânlarına yönelik saldırılarda önleyici tedbirler alınması için aktif bir şekilde mücadele edeceğiz.
- İslam düşmanlığının uluslararası anlaşma ve sözleşmelerde nefret suçları kapsamına alınması için çalışacağız.
- İslam düşmanlığı kapsamında İslam İşbirliği Teşkilatı ve üyelerinin etkin mekanizmalar kurması ve koordineli çalışılması için diplomatik girişimlerde bulunacağız.
- Ayrımcılık, yabancı düşmanlığı ve İslam düşmanlığı ile mücadelede nefret saldırılarının tespiti ile düzenli bir şekilde raporlanması ve kamuoyu ile paylaşılması sağlayacağız.
- Diasporamızın maruz kaldığı ayrımcı uygulamalar üzerine ve genel olarak yabancı ve İslam düşmanlığı konularındaki araştırmaları teşvik edeceğiz.

X.3 Diasporamızın yasal haklarının kullanımını sistematik olarak takip edeceğiz

- Diasporamızın ulusal ve uluslararası hukuktan kaynaklı haklarını kullanma ve hak ihlallerinin giderilmesine yönelik çalışmalar yapacağız.
- Diasporamızın hukuki haklarının tespiti ve takibini amaçlayan araştırmaları destekleyeceğiz.

XI. YATIRIM VE İSTİHDAM FIRSATLARINI ARTIRACAĞIZ

XI.1 Diasporaya özel destek programları oluşturacağız

- Diasporadaki vatandaşlarımıza özel olarak yatırım programları oluşturacağız.
- Yüksek teknoloji başta olmak üzere çeşitli alanlara yatırım yapmalarını teşvik edeceğiz.
- Yatırım programlarının Sayıştay'ın ve uluslararası denetim firmalarının denetimine açık ve şeffaf olmasını sağlayacağız.
- Türkiye'deki bir üniversite araştırma grubunu veya şirketi Avrupa Birliği'nin çok ortaklı ARGE projelerine dahil eden diaspora şirketlerimize ödül ve destek vereceğiz.

XI.2 Diasporamıza avantajlı statüde yatırım imkânı sunacağız

- Tasarruflarını Türkiye'deki reel piyasada veya finans piyasalarında değerlendirmek isteyen vatandaşlarımıza avantaj sağlayacağız.

XI.3 Diasporaya Türkiye'den ihracat desteği sağlayacağız

- Türkiye'den buldukları ülkelere ihracat yapan diaspora yatırımcılarına özel destek programı hazırlayacağız.
- Ülkemizin ürünlerini yurt dışında pazarlayan vatandaşlarımıza teşvik desteği sağlayacağız.

XII. YETİŞMİŞ İNSAN GÜCÜMÜZÜ TÜRKİYE İÇİN SEFERBER EDECEĞİZ

XII.1 Beyin göçünü Türkiye'ye döndüreceğiz

- Türkiye'de başta yüksek teknoloji ve sağlık çalışanları olmak üzere ihtiyaç duyulan alanlardaki insan kaynağına katkı sağlamak üzere "Tersine beyin göçü" destekleri vereceğiz.
- Yurt dışına gitmiş sağlık çalışanlarımız için "Yurda Dönüş" projesi başlatacağız.
- Diasporamızın Türkiye'deki üniversitelere ve kamu kurumlarına doğrudan buldukları ülkeden katkı sağlayacağı programlar geliştireceğiz.
- Üniversiteleri dünya sıralamasında ilk 1000'de yer alan diasporadaki öğretim üyelerimizin, misafir öğretim üyesi olarak ülkemizdeki üniversitelerde çalışmalarını için gerekli teşviki sağlayacağız.
- Ülkemizdeki öğretim üyelerinin diasporadaki üniversitelerde görev yapan öğretim üyeleri yanında misafir öğretim üyesi olması ve ortak proje yapması için ARGE fonları oluşturacağız.
- Avrupa Araştırma Konseyi (ERC) fonu almış diaspora öğretim üyelerini ülkemizdeki bir üniversiteyi veya kurumu ev sahibi olarak seçmeleri halinde TÜBİTAK fonlarından ek fon sağlayacağız.

XII.2 Uluslararası düzeyde saygın bilim insanlarıyla çalışacağız

- Dünyada önde gelen bilim insanlarımızla yakın çalışarak fikir göçünün istikametini Türkiye yapacağız.
- Dünyada önde gelen isimlerden oluşan Bilim ve Teknoloji İstişare Kurulu kuracağız. Bu heyetin Türkiye'nin 'takip değil sıçrama' eksenli teknoloji politikasının belirlenmesi için önerilerde bulunmasını sağlayacağız.

XII.3 Teknoloji ve inovasyon bölgelerine elçi atayacağız

- Teknoloji ve inovasyon bölgelerine "elçi" atayacağız. Elçilerin iki tarafın yetkinliklerini ve kapasitesini değerlendirerek iş birliğini artırmasını sağlayacağız.
- Ülkemizde kurulan veya diasporamızın kurduğu teknoloji ve girişimcilik yapılanmalarında kamu-üniversite-özel sektör iş birliğini geliştireceğiz.

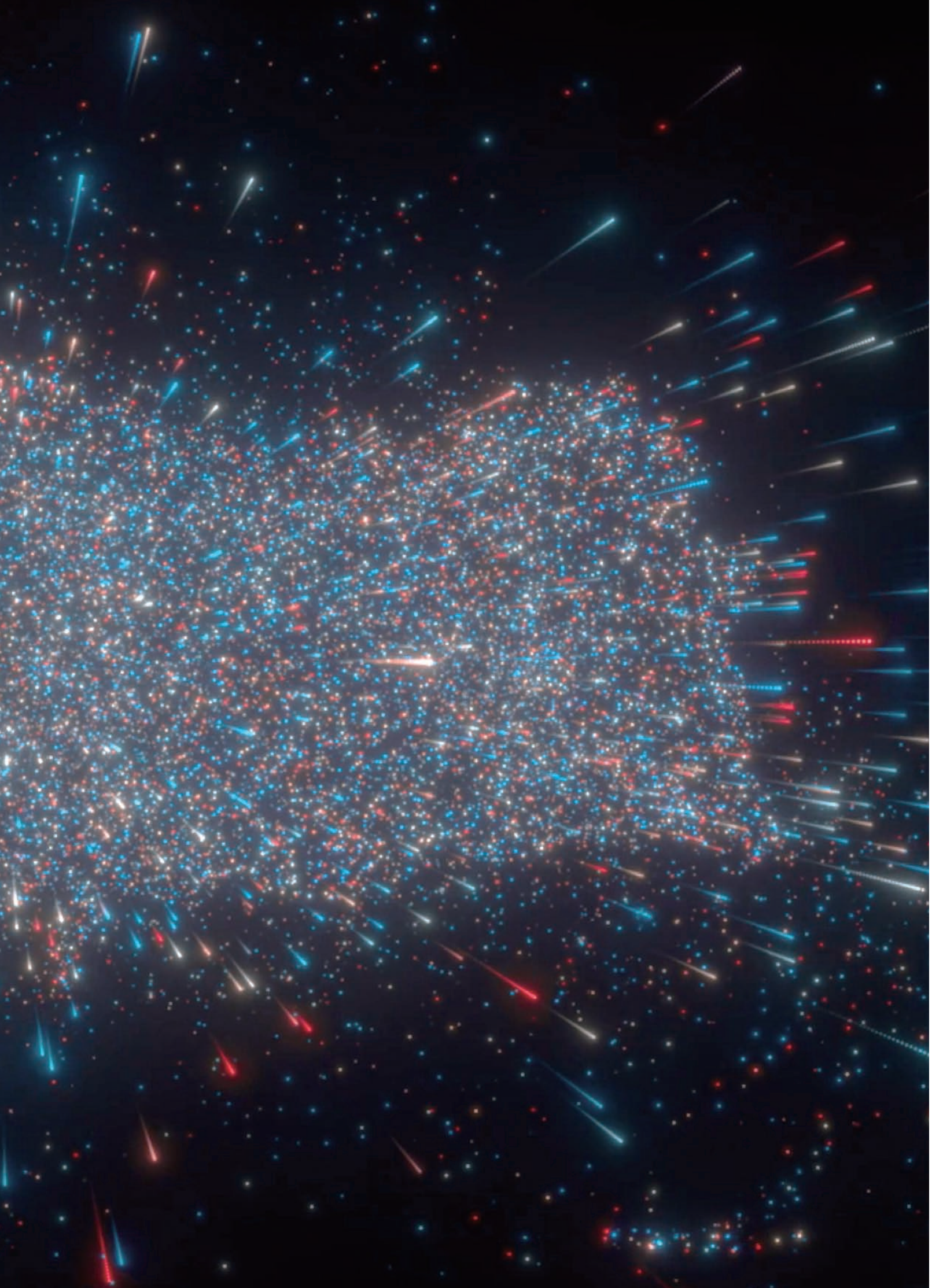
XII.4 Diasporadaki girişimcilerimizi kanatlandıracağız

- Konsolosluklarımızın üniversitelerdeki öğrenci derneklerimiz, kurucusu diasporamızdan olan "start-uplar" ve şirketler ile iletişimini ve katkılarını geliştireceğiz.
- Ülke olarak katkı verdiğimiz ama geri dönüşünde yetersiz kaldığımız Avrupa Birliği ARGE fonlarını ülkemize çekmek için diasporamızdaki bilim adamlarını, mühendisleri ve girişimcileri teşvik edeceğiz.

NOTLAR

NOTLAR

DEVA
DEMOKRASİ VE ATILIM PARTİSİ

DEVA Partisi Genel Merkezi:

Mustafa Kemal Mahallesi

2158. Sokak No 9 Çankaya

06510 Ankara - Türkiye

T 0 850 255 65 65

[Twitter](#) [Facebook](#) [Instagram](#) @devapartisi

Eylem Planlarımızı
incelemek için:

devapartisi.org.tr

DEVA-YDVEP-042023-TR

DEVA Partisi
Genel Başkanı
Ali Babacan